

«Η Αθήνα είναι μια πόλη που δεν θέλει να χάσει τον χαρακτήρα και τον παλμό της», μας λέει η αρχιτέκτων Αναστασία Φιλιππαίου. Η ίδια συνεργεί σε αυτό με τη σύγχρονη και εκλεπτυσμένη αισθητική της, μέσα από σχέδια που χαρακτηρίζονται από λιτότητα, φωτεινότητα και αυξημένη λειτουργικότητα. Το πιο πρόσφατο έργο της είναι η αναδιαμόρφωση και ανακαίνιση ενός διαμερίσματος στο Κολωνάκι και εμείς της ζητήσαμε να μας το αποκωδικοποιήσει.

ΧΑΡΙΖΟΝΤΑΣ ΝΕΑ ΠΝΟΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΦΙΛΙΠΠΑΙΟΥ

Από τη Δήμητρα Παπαρήστου
φωτογραφίες: Βασίλης Κ. Μακρής

Ποιο είναι το πρώτο πράγμα που παρατηρεί κανείς όταν περνάει το κατώφλι του διαμερίσματος;

Την αφθονία από φως. Τη λιτότητα. Τις αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες που υπηρετούν την αισθητική που ήθελα να αποκτήσει το διαμέρισμα.

Ποιες ήταν οι λειτουργικές και αισθητικές ανάγκες του χώρου που έπρεπε να καλύψετε με την ανακαίνιση και με ποιον τρόπο τα καταφέρατε;

Αφορούν τη μία βασική ανάγκη να δημιουργηθεί ένας χώρος που να αντικατοπτρίζει τον σύγχρονο τρόπο ζωής. Η προηγούμενη διαρρύθμιση του συγκεκριμένου διαμερίσματος, που καταλαμβάνει όλο τον όροφο μιας πολυκατοικίας της δεκαετίας του 1950 στο κέντρο της Αθήνας, είχε πυκνή κατάτμηση και πολλούς χαμένους χώρους. Σήμερα, κοινωνικά και ενδοοικογενειακά, υπάρχει μεγαλύτερη ανοχή στη «διαφάνεια» και στη συνύπαρξη των χρήσεων αλλά και των ανθρώπων σε μια κατοικία. Γι' αυτόν τον λόγο, στη δική μου πρόταση νέας διαμόρφωσης η επιφάνεια δόθηκε γενναϊόδωρα σε έναν ενιαίο χώρο υποδοχής, καθιστικού, τραπεζαρίας και κουζίνας, άμεσα προσβάσιμο από την κεντρική είσοδο, ενώ οι χώροι υπνοδωματίων με τα ανεξάρτητα μπάνια τους απομονώθηκαν πίσω από πόρτες που δεν είναι απόλυτα διακριτές στον επισκέπτη. Επίσης, έχουν ελαχιστοποιηθεί οι διάδρομοι. Η υλοποίηση της πρότασής μου συμπεριέλαβε την πλήρη αποξήλωση του διαμερίσματος εσωτερικά. Κατόπιν, προχωρήσαμε σε αντικατάσταση και μετατόπιση όλων των ηλεκτρολογικών και υδραυλικών εγκαταστάσεων, στην τοποθέτηση νέων υλικών και επίπλων δικού μου σχεδιασμού παντού, αλλά και στην εγκατάσταση τεχνολογικά προηγμένων συστημάτων κλιματισμού και οπτικοακουστικής που προσφέρουν στον χώρο μια αισθητική σύγχρονη, εκλεπτυσμένη και με αυξημένη λειτουργικότητα.

Ποιο σημείο αποτέλεσε το εφελτήριο για τον νέο σχεδιασμό;

Αρχιτεκτονικά, η μελέτη μου βασίστηκε ιδιαίτερα στον υπάρχοντα κτίριο των στατικών στοιχείων. Ο κτίριος αποκαλύφθηκε με την αφαίρεση των εσωτερικών τοίχων και συμπληρώθηκε γεωμετρικά με όγκους οροφής, έτσι ώστε να δημιουργηθούν απόλυτες αρχιτεκτονικές περαστές σε έναν ενιαίο χώρο. Στην ουσία, είναι τα στατικά αυτά στοιχεία, οι κολόνες και τα δοκάρια δηλαδή με τη νέα μορφή που τους έχει δοθεί, που ορίζουν τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό του χώρου.

Μιλήστε μας για τα υλικά και τα χρώματα που χρησιμοποιήσατε και για τον λόγο που τα επέλεξετε. Τι θέλατε να πετύχετε;

Και' αρχάς, ήθελα να εισβάλλει διάχυτα το φως στο διαμέρισμα, κάτι που έχει επιτευχθεί με τη μεγέθυνση των χώρων, αλλά και το οποίο εντείνει η αδιάταρακτη συνοχή των κατακόρυφων λευκών επιφανειών, η οποία διακόπτεται μόνο από την πέτρινη υφή και την γκρι απόχρωση των τριών στατικών κολονών που έχουν επενδυθεί με καμένο γρανίτη. Ένα δάπεδο δρύινο ματ, υλικό που χρησιμοποιήθηκε και για την κατασκευή λεπτομερειών στα έπιπλα, συμπληρώνει τη σύνθεση μιας παλέτας γήινων υλικών. Επιφάνειες από καθρέφτη επιβάλλουν αβίαστα μια αίσθηση απεραντοσύνης σε επιλεγμένες προοπτικές του χώρου. Επιπλέον, το μαύρο χρώμα, σε λεπτομέρειες, είναι διακριτικά αλλά πολύ ξεκάθαρα παρόν. Σε αντίθεση με το διάχυτο λευκό των κυρίως χώρων, τα λουτρά ντύθηκαν με επιφάνειες σκούρες γκρι, που προσδίδουν έναν ατμοσφαιρικό χαρακτήρα στον χώρο, όμως και εκεί ξανασυναντάμε έπιπλα από λευκή λάκα και corian, σε συνέπεια με το υπόλοιπο διαμέρισμα.

Ποιο στοιχείο θεωρείτε καθοριστικό, που χαρακτηρίζει καταλυτικά την αισθητική του ανακαινισμένου διαμερίσματος;

Δεν μπορώ να απομονώσω ένα συγκεκριμένο στοιχείο, ούτε σε αυτό, αλλά ούτε και σε κανένα από τα έργα μου. Για μένα, αρχιτεκτονική σημαίνει σύνθεση, αρμονία, αναλογία, καταστάσεις οι οποίες προϋποθέτουν τη συνύπαρξη πολλών στοιχείων. Η αισθητική τού χώρου καθορίζεται συνολικά από τον σχεδιασμό των αρχιτεκτονικών στοιχείων, την επιλογή των υλικών και τη μελέτη τής συνύπαρξής τους από τον αρχιτέκτονα.

Ποια ήταν η μεγαλύτερη πρόκληση του συγκεκριμένου έργου;

Να δημιουργηθεί ένα διαμέρισμα φαινομενικά μεγαλύτερο και πραγματικά φωτεινότερο.

Ποια ήταν τα τεχνικά προβλήματα που αντιμετωπίσατε;

Τα προβλεπόμενα απρόβλεπτα που αποκαλύπτονται στη φάση των αποξηλώσεων και προκύπτουν από το γεγονός ότι το διαμέρισμα βρίσκεται σε υφιστάμενο κτίριο παλιές κατασκευής και με κοινόχρηστες εγκαταστάσεις για όλα τα διαμερίσματα της πολυκατοικίας. Αυτά τα θέματα είναι που προκαλούν περιορισμούς στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό και καθιστούν πολλές φορές ένα έργο ανακαίνισης πιο δύσκολο από μια εξαρχής νέα κατασκευή.

Αυτό που φανταστήκατε στην αρχή πόσο κοντά είναι με το τελικό αποτέλεσμα;

Απολύτως ταυτόσημο. Αυτή είναι για μένα και η μαγεία της αρχιτεκτονικής, ότι έχω δει το έργο πριν κατασκευαστεί. Το πόσο καλό θα είναι το αποτέλεσμα φαίνεται από το στάδιο του σχεδιασμού κατά την άποψή μου, αν και εξαρτάται αδι-αμφισβήτητα από όλη την ομάδα των εμπλεκόμενων συνεργατών. Στην περίπτωση της ανακαίνισης διαμερισμάτων, το σημαντικότερο στοιχείο είναι η κάτοψη, όπου το δύσκολο είναι να επιτευχθεί η λιτότητα, έχοντας καλύψει τις απαιτήσεις του χρήστη. Για αυτό και επιμένω πάντα ότι ένα έργο πρέπει να έχει μελετηθεί αρχιτεκτονικά ως σύνολο, από την αρχή έως και την τελευταία λεπτομέρεια.

Πώς θα χαρακτηρίζατε το έργο ως αρχιτεκτονική πρόκληση; με μια λέξη;

Επίκαιρο. Το έργο αυτό αποτελεί παράδειγμα μιας αρχιτεκτονικής πρότασης που προϋποθέτει την ολοκληρωτική ανακαίνιση φθαρμένων διαμερισμάτων εσωτερικά, ξεπερασμένης αισθητικής και διαρρύθμισης, σε πολυκατοικίες που στέκουν στο κέντρο της Αθήνας, μιας πόλης που δεν θέλει να χάσει τον χαρακτήρα της, ούτε και τον παλμό της. Παρά την κρίση, τέτοια ακίνητα κερδίζουν σε αξία, διότι είναι ακό-μα δυσεύρετα.

Το επόμενο σας πρότζεκτ;

Οι εργασίες υλοποίησης της μελέτης μου για την ανακαίνιση δύο διαμερισμάτων στο Λονδίνο είναι ήδη σε εξέλιξη. Ταυτόχρονα, έχω αναλάβει την πλήρη ανακαίνιση μίας νεοκλασικής κατοικίας στην Ακρόπολη. Ασχολούμαι, επίσης, και με τον σχεδιασμό επίπλων και αντικειμένων, ένα πρώτο δείγμα των οποίων θα παρουσιαστεί σε μερικούς μήνες στο εξωτερικό.